Добре дошли

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

• Това е сайт за анкети, който ще използваме активно на тази консултация

Консултация по УП за контролно 2

Изготвена и представена от Мартин Илиев

Какво покрива тази презентация

- Референции
- Пойнтъри
- Масиви
- Символни низове
- Примерни задачи, които вие ще решавате на live coding
- Време за въпроси (надявам се да остане такова)

Функция разменяща стойностите на 2 променливи

```
void swap(double a, double b)
{
    double c = a;
    a = b;
    b = c;
}
```

- Нищо няма да се случи, защото а и b са нови временни обекти.
- Тези променливи не са свързани с променливите, които сме подали като параметри!!!

Какво е паметта

- Както казахме преди, паметта представлява много последователни битове, групирани в байтове, които може да са групирани в нещо по-голямо.
- Обикновено се представя като една огромна редица от клетки, като всяка клетка представлява 1 байт.

Създаване на променлива на по-ниско ниво

- Като създадем променлива (равна на константа)
  - Запазваме дадено количество памет, в която да съхраняваме данните на променливата, като нямаме контрол коя памет да заделим
  - Запазваме името на променливата
  - (Задаваме и стойност)

- Като създадем променлива, равна на друга променлива
  - Запазваме дадено количество памет, в която да съхраняваме данните на променливата, като нямаме контрол коя памет да заделим
  - Запазваме името на променливата
  - Задаваме и стойност, равна на другата променлива

```
int Mama = 50; //Мама дава 50 лева за коледа int Tati = Mama; //Тати дава колкото мама Mama -= 30; std::cout<<Mama<-′, '<<Tati; //20,50
```

• Ако похарчите 30 лева от парите дадени от мама, няма да загубите 30 и от тези, дадени от татко

• Нека имаме следната функция

```
void example(int numb)
{
    numb+=5;
}
```

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	0101			

```
void example(int numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x3	4 - a						
0000	0000	0000	0101					
					0xA21	- numb		
					0000	0000	0000	0101

```
void example(int numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x3	4 - a						
0000	0000	0000	0101					
						0xA21	- numb	
					0000	0000	0000	1001

```
void example(int numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x3	4 - a						
0000	0000	0000	0101					
					0xA21 - numb			
					0000	0000	0000	1001

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	0101			

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	0101			

Референции

• Синтаксис:

<тип> & <име> = <име на друга променлива от същия тип>

Предназначение:

• Променлива, която притежава данните на вече съществуваща променлива

Пояснение

• Все едно дадената променлива вече има две имена

```
int Mama = 50;
                      //Мама дава 50 лева за коледа
int Tati = Mama;
                      //Тати дава колкото мама
Mama -= 30;
std::cout<<Mama<<', '<<Tati; //20,50
int Mama = 50;
                      //Мама дава 50 лева за коледа
                      //оказва се, че това е общ подарък 😊
int & Tati = Mama;
Mama -= 30;
std::cout<<Mama<<', '<<Tati; //20,20
```

Важно

- Също както константите, референцията трябва да се инициализира още при дефиницията
- След като веднъж е била декларирана, инициализирането е необратимо (обвързване за цял живот)
- Типът на референцията и на променливата трябва да съвпадат
- При инициализация не се копират данните на оригиналната променлива (Demo1) => пести се време и памет при огромни структури от данни

Обратно в началото

```
Kaк да накараме функцията да работи?
void swap(double a, double b)
{
    double c = a;
    a = b;
    b = c;
}
```

Обратно в началото

```
Как да накараме функцията да работи?
void swap(double & a, double & b)
      double c = a;
     a = b;
      b = c;
Demo2
```

Задача от миналия път

• Какво ще изведе следната програма? void Abs(int a) if(a<0) a*=-1; int numb = -5; Abs(numb); std::cout<<numb;</pre>

• Отговор: -5

Задача от миналия път Remastered

• Какво ще изведе следната програма?

```
void Abs(int & a)
{
    if(a<0)
        a*=-1;
}
int numb = -5;
Abs(numb);
std::cout<<numb;</pre>
```

• Отговор: 5, вече работи така както искаме

• Нека имаме следната функция

```
void example(int & numb)
{
    numb+=5;
}
```

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	0101			

```
void example(int& numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x34 – a	a/numb				
0000	0000 0000 0000 0101					

```
void example(int & numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x34 – a	a/numb				
0000	0000 0000 0000 1001					

```
void example(int & numb)
{
    numb+=5;
}
```

	0x34 – a	a/numb				
0000	0000 0000 0000 1001					

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	1001			

```
int main()
{
    int a = 5;
    example(a);
    return 0;
}
```

	0x3	4 - a				
0000	0000	0000	1001			

Задачи за вас #1

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Задача

```
Какво ще се изведе на конзолата?
double b = 5;
double \& a = b;
double & c = a;
--b;
a += 3;
std::cout << c;</pre>
Отговор: 7
```

Задача

Съвместими ли са двете функции?

void cout(char a){std::cout<<a;}</pre>

void cout(char& a){std::cout<<a;}</pre>

Отговор: Не, защото ще се получи двусмислие (ambiguity). Компилаторът няма как да знае към коя от двете функции да се обърне, освен ако не му се подаде литерал, тогава ще знае, че се обръщаме към първата.

Задача

```
Какво ще се изведе на конзолата?
int a = 5;
int \& b = a;
int c = 2;
b = c;
b *= 2;
std::cout << a << '-' << b << '-' << c;
Отговор: 4-4-2
```

Недостатъци на референциите

- Трябва да се инициализира при декларация
- След като веднъж е била инициализирана, повече не може да се променя

Пойнтър

- Тип данна, която като стойност притежава адрес(клетка)
- Почти всеки пойнтър си има тип и може да притежава адресите само на променливи от същия тип
- Може да съдържа както адреса на някоя Ivalue, така и празното пространство (nullptr) или някоя непозволена памет (което е източник на грешки)
- Адресът, който съдържа пойнтърът, може да се променя
- Може да се извършват промени по данните в съответния адрес

Пойнтър - пояснения

- Нарича се пойнтър (pointer), защото все едно сочи към мястото в паметта, чийто адрес съхранява.
- Синтаксис:

```
<тип> *<име> [ = <израз> ];
```

• Пример:

int * pointer; //неинициализиран пойнтър

Пойнтър – пояснения относно адресите

- Съществува така нареченият нулев пойнтър (nullptr), наричан още пойнтъров литерал
- nullptr сочи към адрес "0х00000000" и има специални свойства, с които ще се сблъскате в курсовете по ООП и СДА

- Оператор & има и още 1 приложение:
  - Когато се използва като префикс, връща адреса на дадената променлива
  - Пример:

```
int a = 5;
int * b = &a;
```

Пойнтър – пояснения относно адресите

• Един пойнтър може да сочи към друг пойнтър (двоен пойнтър) int a = 5; int * b = &a; //сочи към адреса на а int **c = &b; //сочи към адреса на b

- Тъй като пойнтърът е обект, той също притежава адрес!
- Тази концепция отнема време да се разбере, но точно тя е разликата между занаятчията и програмиста

Пойнтър – пояснения относно адресите

```
int a = 5; //променлива от тип int int * b = &a; //пойнтър към променлива от тип int (int *)*c = &b; //пойнтър към пойнтър от тип int
```

- Важно е да се отбележи, че с няма пряка връзка с а
- с единствено съдържа адреса на b и не знае какво се съдържа в него (но може да научи)

Пример

```
int a = 5;
int * b = &a; //сочи към адреса на a
int **c = &b; //сочи към адреса на b
```

		int a -	- 0x10											
7	0000	0000	0000	0101										
					••••••		•••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	•••••	 •				
	int * b – 0xA16					int ** c	– Ox2D							
							0x	10				0xA	16	

Не се предавайте!

• Само още малко суха теория и ще има много примери 😊

Рефериране и дереференциране

- &<име> взимане на адреса на променливата<име> (рефериране)
- *<указател> влизане в дадена клетка от паметта, (дереференциране)

- Както казахме, пойнтърът съдържа адреса на дадена променлива
- Като цяло, & е операцията за излизане от клетката, а * е операцията за влизане в клетката, а в нормално състояние

```
bool * engineer= nullptr; //инженер, който не отговаря за самолет bool plane1 = true; //да кажем, че ако е true, то самолетът е ОК engineer = &plane1; //инженерът вече отговаря за самолет1 bool * gremlin = engineer; //гремлин, който трябва да тормози самолет1 (*gremlin)--; // гремлинът поврежда самолета *engineer = true; //инженерът поправя самолета
```

!Важно рефериране и дереференциране са 3ти по приоритет в таблицата с приоритети, затова трябва да се укаже със скоби, че първо искаме да влезем в клетката и чак след това да действаме!

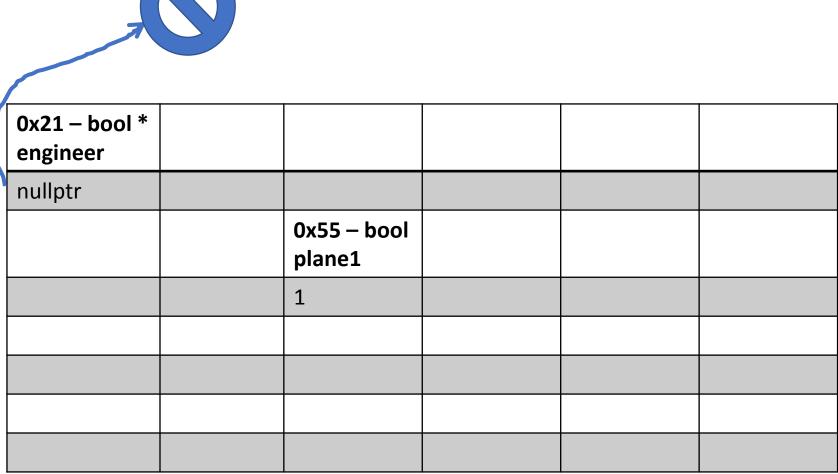
Precedence	Operator	Description		
1	::	Scope resolution		
	++	Suffix/postfix increment and decrement		
	type() type{}	Function-style type cast		
2	()	Function call		
	[]	Array subscripting		
	•	Element selection by reference		
	->	Element selection through pointer		
	++	Prefix increment and decrement		
	+ -	Unary plus and minus		
	! ~	Logical NOT and bitwise NOT		
	(type)	C-style type cast		
3	*	Indirection (dereference)		
	&	Address-of		
	sizeof	Size-of		
	new, new[]	Dynamic memory allocation		
		Dynamic memory deallocation		
4	.* ->*	Pointer to member		
5	* / %	Multiplication, division, and remainder		
6	+ -	Addition and subtraction		
7	<< >>	Bitwise left shift and right shift		
8	< <=	For relational operators < and ≤ respectively		
	> >=	For relational operators > and ≥ respectively		
9	== !=	For relational = and ≠ respectively		
10	&	Bitwise AND		
11	^	Bitwise XOR (exclusive or)		
12	I.	Bitwise OR (inclusive or)		
13	&&	Logical AND		
14	11	Logical OR		
	?:	Ternary conditional		
	=	Direct assignment (provided by default for C++ classes)		
15	+= -=	Assignment by sum and difference		
15	*= /= %=	Assignment by product, quotient, and remainder		
	<<= >>=	Assignment by bitwise left shift and right shift		
	&= ^= =	Assignment by bitwise AND, XOR, and OR		
16	throw	Throw operator (for exceptions)		
17	,	Comma		

```
bool plane2 = *engineer; //нов самолет, който е в същото състояние //като този, за който отгаваря инженерът *gremlin = false; //гремлинът поврежда самолет 1 gremlin = &plane2; //гремлинът отива на самолет 2 *engineer = 1; //инженерът поправя самолет 1 *gremlin = !(*engineer); //гремлинът прави обратното на инженера Нека да визуализираме и горния пример
```

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
                             0x21 - bool *
(*gremlin)--;
                             engineer
                             nullptr
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```



```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
                             0x21 -bool *
(*gremlin)--;
                             engineer
                             0x55
*engineer = true;
                                                  0x55 - bool
bool plane2 = *engineer;
                                                  plane1
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

0x21 – bool * engineer				
0x55				
		0x55 – bool plane1		
		1		
	0xA2 - bool * gremlin			
	0x55			

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

	0x21 – bool * engineer				
	0x55				
			0x55 – bool plane1		
1		4	0		
		0xA2 - bool * gremlin			
		0x55			

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

	0x21 – bool * engineer				
	0x55				
			0x55 – bool plane1		
Y		3	1		
		0xA2 - bool * gremlin			
		0x55			

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

0x21 – bool * engineer				
0x55				
		0x55 – bool plane1		
		1		
	0xA2 - bool * gremlin			
	0x55			
			0xFA – bool plane2	
			1	

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer; /
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

0x21 – bool * engineer				
0x55				
		0x55 – bool plane1		
		0		
	0xA2 - bool * gremlin			
	0x55			
			0xFA – bool plane2	
			1	

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer; /
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

_	Т	Т	Γ	Г	
0x21 – bool * engineer					
0x55					
		0x55 – bool plane1			
		0			
	0xA2 - bool * gremlin				
	0xFA				
				0xFA – bool plane2	
				1	

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer;
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

0x21 – bool * engineer				
0x55				
		0x55 – bool plane1		
		1		
	0xA2 - bool * gremlin			
	0xFA			
			0xFA – bool plane2	
			1	

```
bool * engineer= nullptr;
bool plane1 = true;
engineer = &plane1;
bool * gremlin = engineer; /
(*gremlin)--;
*engineer = true;
bool plane2 = *engineer;
*gremlin = false;
gremlin = &plane2;
*engineer = 1;
*gremlin = !(*engineer);
```

0x21 – bool * engineer				
0x55				
		0x55 – bool plane1		
		1		
	0xA2 - bool * gremlin			
	0xFA			
			0xFA – bool plane2	
			0	

Рефериране и дереференциране

- При рефериране (&) се взима адреса на съответния елемент, затова е задължително да се работи с Ivalue (не можем да вземем адреса на константа)
- Адресът съответно е константа и не можем да го променим
- При дереференциране приемаме като параметър някакъв адрес, който е константа
- След като влезем в съответния адрес, имаме достъп до променливата, която е Ivalue

Рефериране и дереференциране

- &<lvalue> връща като резултат <rvalue>!
  - Следните операции са невалидни:
    - &3 рефериране на константа
    - &x = 1 присвояване на константа за стойност на референция
- *<rvalue> връща като резултат <lvalue>!

- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно
  - &(*p) ⇐⇒ p
  - $*(&x) \Leftarrow \Rightarrow x$

Пойнтъри към константи и константни пойнтъри

- const int * == int const * пойнтър към константа
- Пойнтърите към константа са същите като обикновените пойнтъри, с тази разлика, че не може да се променя стойността на променливата, към която сочат (дори маниакът да влезе в клетката той не може да променя нищо, а само да казва какво става вътре)
- int * const константен пойнтър
- Константните пойнтъри са като референциите, но са пойнтъри (маниакът си стои пред клетката, но не може да я сменя с друга)

Други практики, заслужаващи преглед

- const int * const == int const * const константен пойнтър към константа
- int * * const константен пойнтър към пойнтър от тип int
- int * const * пойнтър към константен пойнтър към int
- int const * * двоен пойнтър към константа от тип int
- int * const * const константен пойнтър към константен пойнтър към int
- const int * const * const константен пойнтър към константен пойнтър към константен пойнтър към константа от тип int

Други практики, заслужаващи преглед

- const int * const == int const * const константен пойнтър към константа
- (int *) * const константен пойнтър към пойнтър от тип int
- ((int) * const)* пойнтър към константен пойнтър към int
- ((int const) *) * двоен пойнтър към константа от тип int
- ((int) * const) * const константен пойнтър към константен пойнтър към int
- ((const int) * const) * const константен пойнтър към константен пойнтър към константен пойнтър към константа от тип int

Задачи за вас #2

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Задача

• Кой от дадените изрази е верен?

```
A) const int a = 5;
int * b = &a;
```

B) int c = 5;
const int * d = &c;

Отговор: В, защото пойнтърът може да третира неконстантна променлива като константна, докато обратното е невъзможно

Задача

• Кой от дадените изрази е неверен?

```
A) int a = 5;
int const* b = &a;
int c = 3;
b = &c;
B) int d = 5;
int const* e = &d;
int f = 3;
*e = f;
```

• Отговор: В, защото пойнтърът третира неконстантна променлива като константна и макар d да не е константна, не можем да я модифицираме през е

Задача

• Кой от дадените изрази е верен?

```
    A) const int a = 5;
        int *const b = &a;
    B) int d = 5;
        int *const e = &d;
        *e = 5;
```

- Отговор: В, защото пойнтърът е константен и не може да се променя накъде да сочи, но може да се променя това, към което сочи.
- Пойнтър към неконстантен елемент може да сочи само към неконстантен елемент, а пойнтър към константа може да сочи както към константи елементи, така и към неконстантни, но и в двата случая ги третира като константни

Почивка 15 минути

• След като взехме основите, вече можем да преминем към истинските предизвикателства ©

Пойнтъри, референции и функции 3 в 1

- Да повторим какво става ако имаме референция като параметър
- Какво става, ако имаме пойнтър като параметър
- Какво става, ако имаме референция към пойнтър като параметър
- Какво става, ако функцията връща референция
- Какво става, ако функцията връща пойнтър
- Някои добри практики, с които ще е по-трудно да се гръмнете в крака по невнимание

Референция като параметър

- Създава се нов обект, чиито данни са на адреса на формален параметър
- Няма копиране на данни
- Тъй като новият обект е пряко свързан с оригиналния, то каквито и промени да му направим, ние променяме и оригиналния

Пойнтър като параметър

- Създава се нов обект, който копира информацията на формалния параметър
- Този нов обект сочи към същия адрес като оригиналния
- Ако извършим промени в адреса, към който сочи новият обект, то ние ще променим информацията там (същата информация, към която сочи и оригиналният пойнтър)
- Ако сменим адреса, към който сочи новият пойнтър, няма да сменим адреса, към който сочи оригиналният пойнтър, защото двата обекта са различни и не са пряко свързани

Референция към пойнтър като параметър

- Пойнтърът е обект, който си има адрес и стойност => няма причина да няма референция към пойнтър
- Синтаксис <тип> * & <име> = <lvalue>
- Аналогично както при всички референции, щом се създаде референция към пойнтър, то вече има 2 начина да се обърнем към един и същи обект
- Ако променим към какво сочи пойнтърът през което и да е име, променяме към какво сочи самият обект
- Ако имаме референция към пойнтър като формален параметър, то важат абсолютно същите правила, за които говорихме досега

Функция, връщаща референция

- Доста tricky елемент за УП
- Много е лесно да се простреляте в крака на този етап, но ще ви го покажа, защото в бъдеще ще ви е полезно
- Когато връщате референция, вие не връщате стойността на променливата, а цялата променлива
- Трябва да сте сигурни, че променливата, чиято референция връщате, съществува и след приключването на функцията, тоест не връщате локално създаден обект
- Demo3

Функция, връщаща референция

Пример за грешна функция връщаща референция е int & errorProne()
 {
 int a = 5;
 return a;

Недефинирано поведение, което компилаторът на Visual Studio, любезно заличава, но реално това е проблем и не всички компилатори го позволяват

Функция, връщаща пойнтър

- Пойнтърът е най-обикновен обект => когато една функция връща пойнтър, тя връща нов обект, който има за стойност адреса, към който сочи оригиналният пойнтър
- Щом се връща нов обект, то той не е свързан с оригиналния, но въпреки това сочат към един и същи адрес и ако се извърши дереференциране (влизане в клетката), то ще бъде променена информацията в адреса, който съдържат и двата пойнтъра

Някои добри практики, с които ще е по-трудно да се гръмнете в крака по невнимание

- Можете да връщате референции и пойтъри към константи, както и да подавате такива формални параметри във функция
- Винаги създавайте константи, когато нямате намерение да променяте обекта, липсата на 1 константа може да ви коства много време и главоболия!
- Референциите към примитивни типове данни и пойнтъри не спестяват толкова много време и памет колкото си мислете, затова не е добра практика да ги използвате, освен ако не искате да променяте оригиналните обекти

Задачи за вас #3

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

Задача

```
Посочете невалидното(невалидните):
   int tmp = 5;
A) int * a = \&tmp;
B) int * b = a;
C) int **&c = &a;
D) int *&d = b;
E) int &*e= tmp;
F) int *f = b;
Отговор: С) и Е)
```

Задача - пояснение

```
Кой/Кои от следните примери са невалидни?
   int tmp = 5;
A) int * a = &tmp; //пойнтър към tmp
B) int * b = a; //референция към пойнтър равна на пойнтъра а
C) int **&c = &a; //&a = rvalue, a не е обект => не може да се реферира
                  //не можем да създадем референция към rvalue
D) int *\&d = b; //(int *)\& референция към пойнтър b, виж F)
E) int &*e= tmp; //(int&)* pointer to reference is not allowed
F) int *f = b; //макар и референция b си е стандартен пойнтър
Отговор: С) и Е)
```

Задача

```
Ще се компилира ли следният код и ако да, то какво ще се изведе?
void shaker(const int & aRef, int const * bPtr)
   int a = aRef;
   a+=50;
   bPtr = &a;
int a = 5;
int *b = &a;
shaker(a, b);
std::cout<<a;
Отговор: Да, ще се изведе 5
```

Задача - пояснение

Отговор: Да, ще се изведе 5

```
Ще се компилира ли следният код и ако да, то какво ще се изведе?
void shaker(const int & aRef, int const * bPtr)
{ //създаваме нови обекти от тип int и int *
   int a = aRef; //нов обект, на който присвояваме стойността на истинското а
   а+=50; //обработка над временния обект
   bPtr = &a; //новият обект пойнтър сочи временния обект int, не променяме оригиналния
int a = 5;
int *b = &a;
shaker(a, b);
std::cout<<*b; //оригиналните обекти са непроменени
```

Задача

```
Ще се компилира ли следният код и ако да, то какво ще се изведе?
void shaker(const int & aRef, int const *& bPtr)
   int a = aRef;
   bPtr = &a;
   *bPtr += 50;
int a = 5;
const int * b = &a;
shaker(a, b);
std::cout<<*b;
```

Отговор: He, защото bPtr e пойнтър към константа

Задача - пояснение

Отговор: He, защото bPtr e пойнтър към константа

```
Ще се компилира ли следният код и ако да, то какво ще се изведе?
void shaker(const int & aRef, int const *& bPtr) //bPtr, също като b е пойнтър към константа
   int a = aRef;
   bPtr = &a;
   *bPt r += 50; //за bPtr а е константа => не може да променя стойността и
int a = 5;
const int * b = &a;
shaker(a, b);
std::cout<<*b;
```

- За разлика от референциите, както вече казахме пойнтърите могат да променят адреса, към който сочат
- На създателите на езика им е хрумнала идеята, че може да има няколко съседни клетки от един и същи тип една до друга
- Тъй като пойнтърът знае към какъв тип променлива сочи, той знае точно колко байта да се измести в паметта (наляво или надясно), за да стигне до следващата или по-следващата клетка
- Така се появяват и тъй наречените Pointer arithmetic, които позволяват извършване на аритметични операции с пойнтъри

Размер на примитивните типове данни

*Информацията е валидна за x86 VC компилатор

- 1 byte bool, char
- 2 bytes short (int)
- 4 bytes int, long, float, enum
- 8 bytes long long, double, long double
- Размерът на пойнтъра съвпада с този на типа на променливата (при x64 VC компилатор пойнтърите са двойно по-големи)

- Да кажем, че магически сме накарали компилатора да сложи 8 променливи от тип int една след друга в паметта, като:
  - a = 5
  - b = -1
  - d = 15
  - e = -3
  - f = 16
  - g = 0
  - h = -2

	int a				int			in	t c		Int d				
0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111
	int e				in	t f			in	t g			int	t h	
1000	0000	0000	0011	0000	0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010

• Нека да създадем пойнтър int* ptr, който сочи към а.

		int a -	- 0x10		int b – 0x14				int c – 0x18				int d – 0x1C				
(	0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111	
		int e -	- 0x20			int f -	0x24			int g -	- 0x28		int h - 0x2C				
	1000	0000	0000	0011	0000	0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010	
					•••••												
					•••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •										
						int * ptr – 0xA1			6								
					0x10												

• Тъй като ptr знае, че сочи към int, то за да го накараме да сочи към съседния(тоест следващите 4 клетки), трябва да му кажем премести се с 1 клетка: ptr+1

/ .																	
		int a - 0x10				int b -	- 0x14			int c-	- 0x18			int d -	- 0x1C		
	0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111	
		int e – 0x20				int f -	0x24			int g -	- 0x28		int h - 0x2C				
	1000	1000 0000 0000 0011			0000	0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010	
						iı	nt * ptr	– 0xA1	6								
					0x10												

• Можем и тотално да сменим адреса, към който сочи ptr: ptr+=1

/ _																	
		int a -	- 0x10		int b – 0x14					int c -	- 0x18		int d – 0x1C				
	0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111	
		int e - 0x20				int f -	0x24			int g -	- 0x28		int h – 0x2C				
	1000	1000 0000 0000 0011				0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010	
							•		•••••		••••	•••••					
	int * ptr – 0xA							- 0xA1	6								
	0>					0x	14										

• Можем да действаме и по-смело ptr +=6

	int a -	- 0x10			int b -	- 0x14			int c -	- 0x18			int d -	- 0x1C	
0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111
	int e -	- 0x20			int f -	0x24			int g -	- 0x28			int h -	- 0x2C	
1000	0000	0000	0011	0000	0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010
							• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	•••••	•••••						
				•••••	•••••	•••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •								
int * ptr – 0xA								6							
						0x	2C								

• Разбира се, можем и да се връщаме назад: --ptr

	int a -	- 0x10			int b -	- 0x14			int c -	- 0x18		int d – 0x1C				
0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111	
int e - 0x20 int f - 0x24									int g -	- 0x28		int h – 0x2C				
1000 0000 0000 0011 0000 0000 0001 0000								0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010	
					•	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		7	•							
				•••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •			• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •							
int * ptr – 0xA1																
	0x28															

• Да се върнем в началото: ptr -= 6

	int a - 0x10				int b - 0x14					int c -	- 0x18		int d – 0x1C				
→	0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0000	1111	
		int e -	- 0x20			int f -	0x24			int g -	- 0x28		int h – 0x2C				
	1000	0000	0000	0011	0000	0000	0001	0000	0000 0000 0000 0000				1000 0000 0000 0010				
					••••		•	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •									
•					•••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	••••••	••••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	•••••					
	int * ptr – 0								6								
						0x10											

• За да обходим всичките клетки и да изпишем какво съдържат, можем да напишем следния код:

```
for(unsigned i = 0; i<8;++i)
{
    std::cout<<*(ptr + i)<<' ';
}</pre>
```

• Изглежда ли ви познато?

Масиви

- Масивът е съставен тип данни
- Представя крайна редица от еднотипни елементи
- Позволява произволен достъп до всеки негов елемент по номер (индекс)

Синтаксис

- <тип> <идентификатор> [[<константа]] [= { <константа> [, <константа>] }] ;
- Примери:
  - bool b[10];
  - const int y = 3;
  - double x[y] = { 0.5, 1.5, 2.5 }, z = 3.8; //z е просто double
  - int a[] = $\{3 + 2, 2 * 4\}$; $\iff$ int a[2] = $\{5, 8\}$;
- За всички фенове на Java и C#
- bool[10] b; е невалиден израз

• Достъп до елемент по индекс: <масив>[<цяло_число>]

- Примери:
  - x = a[2]; (rvalue)
  - a[i] = 7; (Ivalue)
- Броенето на индексите започва от 0

• Oператор sizeof() връща разликата на първата и последната клетка

• За масив от тип int, който съдържа 5 елемента, sizeof() ще ви върне 20, защото в масива има 20 клетки (5*4)

- За да вземете големината на целия масив, трябва да използвате следната хитринка: sizeof(<име>)/sizeof(<тип>) sizeof(<име>)/sizeof(<име>[<число>])
- Внимание: няма проверка за коректност на индекса, затова използвайте 0!

• Няма присвояване a = b

• Няма поелементно сравнение а == b винаги връща false ако а и b са различни масиви, дори и да имат еднакви елементи

• Няма операции за вход и изход std::cin >> a; std::cout << a;

• std::cout << a; извежда адреса на а (не важи за символен низ)

- Не можете да подадете масив като параметър на функция
- Можете да имате като параметър:
  - <ume>[]
  - <име>[<число>]
  - пойнтър
- Който и от трите метода да изберете, ще получите едно и също, но само ако подавате пойнтър може да сте спокойни, че всичко, което не смятате да променяте, ще е const

Пример

```
void foo(const int arr [])
          int *p = nullptr;
          arr = p;
int main()
          int a[5];
          a[2] = 5;
          foo(a);
          std::cout << 2[a]; //защо това извежда 5?
          return 0;
```

Пример

```
void foo(const int * const arr )
          int *p = nullptr;
          arr = p; //това вече не се компилира
int main()
          int a[5];
          a[2] = 5;
          foo(a);
          std::cout << 2[a];
          return 0;
```

- Не можете да направите функция, която връща масив
- Можете да направите функция, която връща пойнтър към първия елемент на масив
- Работата с масиви в C++ понякога е сложна и ограничаваща, затова в стандартната библиотека има много различни имплементации, които много улесняват програмиста
- За да ги оцените подобаващо и да ги разберете, трябва първо да се поизцапате в калта

Масиви и пойнтъри

- Може да се каже, че масивът е по-специален константен пойнтър
- Реално масивът е пойнтър към Овия елемент в поредицата, но има и по-специални свойства като:
  - запазване на последователни блокове памет при инициализация
  - не просто сочи към Овия елемент, а към цялата редица
  - знание колко му е размера
- Операцията [<число>] работи и за пойнтъри и е равносилна на *(<пойнтър/име_на_масив> + число)
- Demo4 и Demo5

Двумерни масиви

• Така както пойнтър може да сочи към пойнтър, то може да има и масив от масиви

• Аналогията не е случайна, защото int ** има същата логика като int [][]

• int a [5][4] - масив, който съдържа 5 масива, които съдържат 4 елемента от тип int (все едно имаме масив от пойнтъри)

Двумерни масиви

• Също както при обикновените масиви, щом имаме масив от пойнтъри, то те са един до друг в паметта, но не е нужно това, към което сочат, също да е последователно в паметта

Demo6

Двумерен масив

• Нека видим примерно представяне на двумерен масив int arr[2][3] (два масива с по 3 елемента/два поинтъра към int)

	A	Int a	- 0x10		int b – 0x14					int c –	0x18					
	0000	0000	0000	0101	1000	0000	0000	0001	0000	0000	0000	1000				
1						int f -	0x24			int g –	0x28			int h -	- 0x2C	
/					0000	0000	0001	0000	0000	0000	0000	0000	1000	0000	0000	0010
							•••••		••••							
					••••••							•••••				
						int	arr[2][3	3] – 0xA	16	•	int * -	0xA1A				
								0x10			0:	x24				
							1									

Подаване на двумерен масив като параметър на функция

• Има 2 основни начина за подаване на двумерен масив, като и двата има преимущества и недостатъци

- 1. Подаване като масив с [][<число>]
  - изисква да се знае колко мерни са масивите в масива предварително
  - масивите в масива имат свойствата на истински масив
- 2. Подаване като двоен пойнтър **
  - няма ограничение относно големината на масивите в масива
  - губят се свойствата на масива

Многомерни масиви

• Защо да спираме само с двумерни масиви?

- Реално можем да имаме n-мерни масиви
  - Двумерните масиви представляват някаква таблица Demo7
  - Тримерните масиви са като някакъв паралелепипед
  - N-мерните илюминати
- Подаването на многомерни масиви като формални параметри може да е tricky, затова избягвайте да го правите

Задачи за вас #4

• Отидете на <u>www.menti.com</u>

• Можем ли да кажем към елемент на кой от двата масива сочи р?

```
int a[7] = \{1,1,1,1,1,1,1,1\};
int b[7] = \{1,1,1,1,1,1,1,1\};
int * p;
std::cout<<*p;//извежда 1
Отговор: Да. За да го направим можем да проверим дали адреса на някоя от
клетките съвпада с този, към който сочи р
for(unsigned i=0; i<7; ++i)
                          или for(unsigned i=0; i<7; ++i)
       &(a[i])==p;
                                                  a+i == p;
```

• Какво ще се изведе на конзолата?

```
int a[7] = { 1,1,2,1,1,1,1 };
std::cout<< (*(&a[0] + 2) == 2);
```

Отговор: 1, защото true и false се извеждат чрез числените им стойности

&a[0] е равно на a+0 => a+0+2 == a[2], а a[2] == 2

```
Какво ще се изведе на конзолата?
int a[7] = \{1,2,3,4,5,6,7\};
int b[7] = \{ 7,6,5,4,3,2,1 \};
int sum1 = 0;
int sum2 = 0;
for (int i = 1; i < 7; i++){
sum1 += *(a + i);
sum2 += b[i];
std::cout << (sum1 == sum2);
```

Отговор: 0, защото броенето започва от 1ви индекс => 2рия елемент

```
Какво ще се изведе на конзолата?
int a[7] = \{1,2,3,4,5,6,7\};
int b[7] = \{ 7,6,5,4,3,2,1 \};
int sum1 = 0;
int sum2 = 0;
for (int i = 1; i <= 7; i++){
sum1 += *(a + i);
sum2 += b[i];
std::cout << (sum1 == sum2);
```

Отговор: недефинирано поведение, защото се излиза извън границите на масива

Символен низ

• Описание: Символен низ наричаме последователност от символи (последователност от 0 символи наричаме празен низ)

• Представяне в C++: Масив от символи (char), в който след последния символ в низа е записан терминиращият символ '\0'

Символен низ

- Примери:
- char word[] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o', '\0' };
- char word[6] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o' }; //обикновен масив от символи
- char word[5] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o' }; //обикновен масив от символи
- char word[100] = "Hello";
- char word[5] = "Hello"; //невалидно, понеже ""включват в себе си '\0'
- char word[6] = "Hello";

Относно '\0'

- Първият символ в ASCII таблицата, с код 0
- Използва се като прекъсвач(терминатор) от много функции за символни низове, за да се определя края на низа

• Може да се сложи в средата на масив от символи char a []= {'H', 'e', 'l', 'l', '\0', 'o'}; //символният низ е "Hell"

Готини неща относно символните низове

• Bxoд (>>, cin.getline(<низ>)) и изход (<<) вече работят както се очаква

- Библиотеката <cstring> съдържа готови функции, които много улесняват работата с низове:
  - strlen(<низ>) връща колко символа има от началото до '\0':
    - char word[100] = "Hello";
    - std::cout<<strlen(word) ще изведе 5

ASCII TABLE

Decimal	Нех	Char	Decimal	Нех	Char	_I Decimal	Hex	Char	_L Decimal	Hex	Char
0	0	[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	@	96	60	*
1	1	[START OF HEADING]	33	21		65	41	A	97	61	a
2	2	[START OF TEXT]	34	22		66	42	В	98	62	b
3	3	[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4	[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5	[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	е
6	6	[ACKNOWLEDGE]	38	26	&	70	46	F	102	66	f
7	7	[BELL]	39	27	1	71	47	G	103	67	g
8	8	[BACKSPACE]	40	28	(	72	48	н	104	68	h
9	9	[HORIZONTAL TAB]	41	29	)	73	49	1	105	69	i
10	Α	[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	В	[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C	[FORM FEED]	44	2C		76	4C	L	108	6C	1
13	D	[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	М	109	6D	m
14	E	[SHIFT OUT]	46	2E		78	4E	N	110	6E	n
15	F	[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	0	111	6F	o
16	10	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	р
17	11	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	S
20	14	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	т	116	74	t
21	15	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	[ENG OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	w	119	77	w
24	18	[CANCEL]	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Y	121	79	у
26	1A	(SUBSTITUTE)	58	3A	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[	123	7B	{
28	1C	[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	1	124	7C	
29	1D	[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	-
31	1F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

Важни неща относно ASCII на този етап

• Може да се извършват математически операции със символи (търпение, скоро ще дефинираме и какво са мат. операции)

- За да преобразувате символ число в число, от символа трябва да извадите 48 или символа '0'
  - '9' 7 = 50, защото '9' има числена стойност 57
  - '9' '0' 7 = 57 48 7 = 2

- Главните букви са преди малките
- Разстоянието между малка и главна буква е 2^5 = 32

Източници

- Голяма част от информацията е сверена с https://en.cppreference.com
- Използвани са дефиниции и описания от материали на доц. Трифон Трифонов
- Авторският код е проверяван на VisualStudio2017